

Atzinums

par Liepājas reģiona atkritumu apglabāšanas vietas ietekmes uz vidi novērtējuma noslēguma ziņojumu

Derīgs līdz 2002.gada 22. novembrim

Izdots paredzētās darbības ierosinātajam **Liepājas pilsētas Domei, adrese: Rožu iela 6, Liepājā, LV 3401, tālrunis 3422331;**

Paredzētās darbības nosaukums:

Liepājas reģionālās sadzīves atkritumu apglabāšanas vietas (poligona) ierīkošana;

Paredzētās darbības iespējamās norises vietas :

- **“Šķēde” Liepājas pilsētā;**
- **“Poligons” Grobiņas pagastā;**
- **“Poligons 2” Grobiņas pagastā;**

1. Īss paredzētās darbības raksturojums:

Atbilstoši atkritumu saimniecības attīstības stratēģijai projekts paredz reģionāla sadzīves atkritumu apglabāšanas poligona vietas izvēli un tā ierīkošanu aptuveni 30 ha platībā, lai sakārtotu Liepājas rajonā atkritumu noglabāšanu atbilstoši spēkā esošās likumdošanas prasībām. Poligona ierīkošanai un apsaimniekošanai ir paredzēts izveidot atkritumu apsaimniekošanas organizāciju, kas to veiks atbilstoši visām spēkā esošajām vides aizsardzības prasībām. Pēc poligona darbības uzsākšanas esošās rajona atkritumu izgāztuves paredzēts slēgt, lai neturpinātu tajās pastāvošo vides piesārņošanu.

2. Izvērtētā dokumentācija:

- Programma Liepājas reģiona atkritumu apglabāšanas vietas ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumam uz 5 lpp.
- Ietekmes uz vidi novērtējuma darba ziņojuma sākotnējās sabiedriskās apspriešanas protokols kopumā uz 4 lpp.;
- SIA “SWECO INTERNATIONAL” sadarbībā ar SIA “Geo Consultants” izstrādātais “Priekšprojekta pētījums, projektēšanas skices un vides novērtējums ilgtspējīgai atkritumu apsaimniekošanai Liepājas pilsētā un Liepājas reģionā” – ietekmes uz vidi novērtējuma darba ziņojums 2 sējumos;
- Liepājas reģionālās vides pārvaldes atzinums ar pielikumiem kopumā uz 8 lpp;
- Liepājas pilsētas domes divas vēstules ar pielikumiem kopumā uz 10 lpp.;
- Grobiņas pagasta padomes lēmums uz ar pielikumiem kopumā uz 5 lpp;
- Ekspertu atzinumi par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu kopumā uz 16 lpp.;
- Ekspertu sanāksmes protokols uz 6 lpp.;
- Ietekmes uz vidi novērtējuma darba ziņojuma sabiedriskās apspriešanas protokols kopumā uz 7 lpp.;
- Dārzkopības sabiedrības “Šķēde” valdes vēstule uz 1 lpp.;
- Liepājas reģionālās vides pārvaldes atzinums ar pielikumiem kopumā uz 3 lpp.
- Atzinums par ietekmes uz vidi novērtējuma darba ziņojumu uz 5 lpp.;
- SIA “SWECO INTERNATIONAL” sadarbībā ar SIA “Geo Consultants” izstrādātais “Priekšprojekta pētījums, projektēšanas skices un vides novērtējums ilgtspējīgai atkritumu apsaimniekošanai Liepājas pilsētā un Liepājas reģionā” – ietekmes uz vidi novērtējuma noslēguma ziņojums ar pielikumiem –1 sējums;
- SIA “SWECO INTERNATIONAL” sadarbībā ar SIA “Geo Consultants” izstrādātais “Priekšprojekta pētījums, projektēšanas skices un vides novērtējums ilgtspējīgai atkritumu apsaimniekošanai Liepājas pilsētā un Liepājas reģionā” – ietekmes uz vidi novērtējuma noslēguma ziņojuma papildinājums uz 15 lpp.;

3. Obligātie nosacījumi un tālākajā projektēšanā veicamie pasākumi:

- Pēc vietas izvēles akcepta atbilstošajā pašvaldībā projekta ierosinātajam likumā paredzētajā kārtībā jāgriežas Liepājas reģionālajā vides pārvaldē vides aizsardzības tehnisko noteikumu saņemšanai atkritumu poligona projekta izstrādei.
- Attiecībā uz sadzīves atkritumu apsaimniekošanu jāievēro spēkā esošās likumdošanas prasības.
- Ja poligona ierīkošanai tiek izvēlēta "Šķēdes" teritorija, nepieciešams pilnībā nodrošināt augu aizsardzību atbilstoši spēkā esošajai likumdošanai.
- Atzinums ir spēkā kopā ar pielikumu "Liepājas reģiona atkritumu apglabāšanas vietu salīdzinošā analīze", kas ir neatņemama šī atzinuma sastāvdaļa.
- Pēc jaunā poligona izveides atbilstošajām pašvaldībām sadarbībā ar Liepājas reģionālo vides pārvaldi jārisina jautājums par esošo izgāztuvju slēgšanu un - nepieciešamības gadījumā - sanācijas pasākumiem.

Pamatojoties uz iepriekš minēto materiālu analīzi, Ietekmes uz vidi novērtējuma valsts birojs cieto sadzīves atkritumu apglabāšanas poligona projekta turpmākajai izstrādei un būvniecībai

- **nerekomendē** piedāvāto teritoriju "Šķēde" Liepājas pilsētā;
- **rekomendē** piedāvāto teritoriju "Poligons" Grobiņas pagastā ar nosacījumu, ka tiek atrisināti zemes īpašuma piederības un kompensāciju jautājumi un zemesgabals tiek atvirzīts Austrumu virzienā no "Ataugu" un "Egļu" mājām līdz 500 m attālumam;
- **rekomendē** piedāvāto teritoriju "Poligons 2" Grobiņas pagastā, nodrošinot 500 m attālumam līdz "Vilteru" mājām un aizsargstādījumu ierīkošanu no poligona dienvidu un dienvidaustrumu pusēs.

Direktors

Jānis Avotiņš

1999.gada 22.novembrī

Pielikums

Liepājas vietu salīdzinošā analīze	reģiona	atkritumu	apglabāšanas
---------------------------------------	---------	-----------	--------------

Latvijā ir aptuveni 550 lielāku vai mazāku izgāztuvju, kas izveidojušās vēsturiski bez jebkāda projekta un inženiertehnisko vides aizsardzības pasākumu ievērošanas, kas nav pieņemami gan no vides aizsardzības, gan no teritorijas racionālas plānošanas viedokļa. Lai šo situāciju uzlabotu, ir izstrādāta un pieņemta stratēģija atkritumu saimniecības attīstībai, kā arī pēdējos divos gados tiek intensīvi veidota un sakārtota likumdošana atkritumu saimniecības jomā. Atbilstoši valsts stratēģijai - samazināt izgāztuvju skaitu Latvijā un izveidot vides aizsardzības prasībām atbilstošas atkritumu apglabāšanas vietas jeb poligonus - patreiz ir uzsākti vairāki projekti, tajā skaitā Ziemeļvidzemē, Ventspils un Liepājas rajonos, lai izveidotu ekonomiski pamatotu un videi drošu atkritumu apsaimniekošanas sistēmu. Kā viens no šīs sistēmas pamatelementiem Liepājas rajonā tiek apskatīts jauna atkritumu poligona celtniecības projekts, kas atbilstu visām vides aizsardzības prasībām. Paralēli tiks risināts jautājums par esošo izgāztuvju slēgšanu, pakalpojumu sniegšanas paplašināšanu iedzīvotājiem, kā arī stingrākas uzskaites un norēķinu sistēmas izveidi.

Pēdējo gadu laikā Liepājas rajonā atkritumi tiek apglabāti 27 izgāztuvēs, no kurām neviena nav ierīkota atbilstoši šobrīd spēkā esošajām vides aizsardzības prasībām. Lielākā no tām ir Liepājas "Šķēdes" izgāztuve, kurā tiek apglabāti aptuveni 79 % no visiem Liepājas rajona atkritumiem. Esošā izgāztuve ierīkota bez jebkādas hidroizolācijas, daļa no tās ir apbērtā ar

plānu grunts slāni, bet aptuveni 3 ha platībā tiek turpināta atkritumu apglabāšana. Tādējādi šī izgāztuve, kas tiek ekspluatēta kopš septiņdesmitajiem gadiem, ir radījusi nopietnu gruntsūdeņu un virsūdeņu piesārņojumu, kas turpina izplatīties Tosmāres ezera virzienā. Izgāztnes apkārtnē ezera virzienā ir piesārņota ar dažāda veida vēja aizpūstiem atkritumiem, kā arī tiešā izgāztnes tuvumā atrodas dārziņu kooperatīvs, kas šogad mainījis savu juridisko statusu un pārveidots par vasarnīcu ciematu. Iepriekšējos gados izgāztuve vairākkārt ir degusi un apkārtējo dārziņu iedzīvotājiem pret šādu situāciju, ka izgāztuve atrodas tiešā viņu tuvumā, lielākoties ir negatīva nostāja.

Atbilstoši Liepājas pilsētas pasūtījumam firma "SWECO International" sadarbībā ar SIA "Geo Consultants" ir veikuši potenciālo Liepājas reģiona sadzīves atkritumu apsaimniekošanas vietu ietekmes uz vidi novērtējumu, lai atrastu piemērotāko vietu jaunajam atkritumu apglabāšanas poligonam Liepājas reģionā. Pēc vairāku izskatīto variantu izvērtēšanas ietekmes uz vidi novērtējuma procedūrai tika piedāvātas divas vietas aptuveni 20-30 ha platībā: "Šķēde"- jauna meža un krūmu ieskauta teritorija ar atsevišķām neaizaugušām pļavām uz dienvidrietumiem no esošās Liepājas izgāztnes Liepājas pilsētas teritorijā un "Poligons" Grobiņas pagastā, bijušās raķešu bāzes teritorijā, ietverot esošo Grobiņas izgāztni. Ietekmes uz vidi novērtējuma noslēguma ziņojuma izvērtēšanas gaitā Liepājas pilsētas Dome lūdza izskatīt kā iespējamo vietu vēl vienu pļavām, krūmājiem un mežu aizņemtu teritoriju nepilna 1 km attālumā uz ziemeļaustrumiem no sākotnējās vietas Grobiņas pagastā, jo zemes īpašnieka izvirzītie nosacījumi izrādījās nepieņemami projekta ierosinātajam.

Jaunā teritorija ietver daļu no bijušā armijas poligona teritorijas un izvēlēta tā, lai atrastos vismaz 500m no tuvākajām "Vilteru" mājām. Tālākajā atzinuma tekstā šī vieta, kurai ziņojumā nav dots speciāls nosaukums, vienkāršības dēļ apskatīta ar nosaukumu "Poligons 2". Tā rezultātā atbilstoši ietekmes uz vidi novērtējuma biroja pieprasījumam jaunajā teritorijā tika veikta papildus izpēte par tiem aspektiem, kas nebija detalizēti izskatīti, novērtējot iepriekšējo teritoriju, līdz ar to veikts visu trīs piedāvāto vietu pilns izvērtējums un salīdzinošā analīze.

Izvērtējot visas piedāvātās vietas, lai izvēlētos piemērotāko no tām jaunā atkritumu apglabāšanas poligona ierīkošanai, paralēli ekonomiskajiem apsvērumiem jāņem vērā virkne nosacījumu, kas ierobežo vai pat aizliedz šāda veida darbības. Daļa no šīm objektīvajām prasībām ir formalizēta likumdošanā un ieguvusi juridisku statusu, tādējādi kļūstot par izslēdzošu kritēriju neatbilstības gadījumā.

Attiecībā uz cieta sadzīves atkritumu poligona izvietojumu, spēkā esošā likumdošana nosaka sekojošus izslēdzošos kritērijus:

- Atbilstība teritorijas plānojuma prasībām. Šajā gadījumā Grobiņas pagastam plānojums vēl nav izstrādāts. Tas apgrūrina un paildzina optimālās vietas izvēli, jo visas attīstības perspektīvas vēl nav pilnībā apzinātas un izdiskutētas ar vietējiem iedzīvotājiem un ieinteresētajām institūcijām. "Šķēdes" gadījumā teritorija ap esošo izgāztni ir atstāta Liepājas ģenerālā plānā kā "baltais laukums" – teritorija tālākai izpētei, tādējādi zināmā mērā rezervējot šo vietu ar atkritumu apsaimniekošanu saistītajiem jautājumiem, kā tas norādīts Liepājas pilsētas Domes 1999.gada 6.septembra vēstulē Nr. 1.-21./ 216.
- Atkritumu poligons nedrīkst atrasties īpaši aizsargājamajās dabas teritorijās, kuru apsaimniekošanas nosacījumi to nepieļauj, un nedrīkst būt pretrunā ar Aizsargjoslu likumu. Šajā konkrētajā gadījumā neviens aizsargjoslu vai īpaši aizsargājamo dabas teritoriju pārkāpums ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumā nav uzrādīts "Poligonam" un "Poligonam 2" Grobiņas pagastā, taču "Šķēdes" situācija ir sarežģītāka. Aizsargjoslu likums nosaka Baltijas jūras piekrastē ierobežotas saimnieciskās darbības joslu 5 km platumā, bet neaizliedz šeit izvietot atkritumu apglabāšanas poligonus. Bez tam vēl nav stājusies spēkā Aizsargjoslu likuma 28. pantā minētā metodika, kas nosaka aizsargjoslas ap atkritumu apglabāšanas poligoniem un atkritumu uzglabāšanas vietām, kā arī nav noteikts, kādas darbības ir aizliegtas šajā aizsargjoslā. Vienlaicīgi "Šķēde" atrodas tiešā Tosmāres dabas lieguma tuvumā atbilstoši tām robežām, kas atainotas "Latvijas Vēstnesī" publicētajā kartē, jo publicētais robežu apraksts nav

precīzs un zināmā mērā ir pretrunā ar karti. Līdz ar to formāli spēkā esošās likumdošanas prasības netiek pārkāptas nevienā gadījumā.

- Atkritumu poligonu izvietojumu kopš šā gada februāra reglamentē 1999.gada Ministru Kabineta noteikumi Nr.38 "Sadzīves atkritumu poligonu ierīkošanas, apsaimniekošanas un slēgšanas noteikumi". Šie noteikumi blakus vēlamajiem kritērijiem nosaka arī virkni obligāto priekšnosacījumu, kādās vietās cieto sadzīves atkritumu poligonu izvietojuma ir aizliegta.

"Šķēdes" gadījumā teritorijā daļēji ir izplatīts kūdras slānis, kurš atrodas četrus metrus dziļumā un uzrādītajos urbumos, kuru tieši izvēlētajā poligona teritorijā ir ļoti maz, gan nepārsniedz 1m biezumu, lai kļūtu par izslēdzošo kritēriju likumdošanas aspektā. Ziņojuma kopsavilkumā nav norādīta arī nekāda cita neatbilstība šo noteikumu obligātajām prasībām, izņemot faktu, ka vismaz daļā no teritorijas šo noteikumu 4.punkta 3. apakšpunktā izvirzīto prasību ievērošanai būs nepieciešama teritorijas uzbēršana, jo gruntsūdens līmenis neatbilst noteikumos noteiktajam 1 m no zemes virsmas. Attiecībā uz pārējiem MK noteikumu 4. un 5. punktā minētajiem izslēdzošajiem kritērijiem neatbilstība nav uzrādīta nevienā no apskatītajām vietām.

- "Šķēdes" poligonam piedāvātajā teritorijā ir atrastas 14 Latvijas Sarkanās grāmatas aizsargājamo augu sarakstā iekļautās augu sugas, kā arī atrasta viena jauna augu suga Latvijā – agrā aira (*Aira praecox L.*) - tādējādi šī teritorija ir savā ziņā unikāla, jo, neskatoties uz atrašanos pilsētas teritorijā un blakus atkritumu izgāztuvei, šeit ļoti ierobežotā platībā ir saglabājusies no bioloģiskās daudzveidības viedokļa izcili vērtīga teritorija. Vienlaicīgi jāatzīmē, ka, raugoties no formālās likumdošanas prasībām aizsargājamo augu klātbūtne Sarkanajā grāmatā pati par sevi neaizliedz jebkuru saimniecisko darbību to augšanas teritorijā, taču līdz šī gada beigām spēkā ir LPSR MP 1987.gada 10 aprīļa lēmums "Par īpaši aizsargājamiem dabas objektiem Latvijas PSR teritorijā." Šī lēmuma 13. pielikums nosaka aizsargājamo augu sarakstu, bet 15. pielikuma VI sadaļa 3.punkta 2.apakšpunkts aizliedz "visādu darbību, kas var izraisīt aizsargājamo augu, sēņu un ķērpju tiešu iznīcināšanu, kā arī mainīt to eksistencei nepieciešamos ekoloģiskos apstākļus". **Līdz ar to, ja arī poligona ierīkošanai tiek izvēlēta "Šķēdes" teritorija, ir jānodrošina šo augu aizsardzība.** Šobrīd Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija ir sagatavojusi un iesniegusi Ministru kabinetā likumprojektu "Par sugu un biotopu aizsardzību", un sagatavošanā atrodas divi tam pakārtotie MK Noteikumu projekti, kas noteiks aizsargājamo sugu sarakstu un nosacījumus to aizsardzībai. Tādējādi līdz šā gada beigām spēkā esošā likumdošana nepieļauj poligona atrašanos piedāvātajā "Šķēdes" vietā, bet precīza procedūra, kāda būs spēkā ar 2000. gadu vēl nav zināma, taču, neskatoties uz formālajām likumdošanas prasībām, bagātīgās aizsargājamo augu atradnes šajā teritorijā ir vērtīgs arguments, izvēloties piemērotāko vietu atkritumu poligona izbūvei.

Kā redzams, ideālā gadījumā atkritumu poligonam jāatbilst vienlaicīgi daudziem, bieži vien praksē grūti realizējamiem parametriem, bet jebkurā gadījumā ir jāizvēlas maksimāli piemērotākais no reāli iespējamajiem variantiem, jo pilnīgi ideālas situācijas praktiski nav iespējamās.

Tā kā ietekmes uz vidi novērtējuma galvenais uzdevums ir sniegt maksimāli pilnīgu un objektīvu informāciju lēmuma pieņēmējiem, tālāk dota katras piedāvātās vietas konspektīva analīze, akcentējot rādītājus, kas nosaka vienas vai otras vietas pozitīvās puses un trūkumus.

"Šķēde" Liepājas pilsētas teritorijā:

Pozitīvie aspekti:

- Teritorija atrodas salīdzinoši tuvu atkritumu ražošanas centram – Liepājas pilsētai
- Ir veiksmīga iespēja novadīt piesārņoto infiltrātu no jaunā poligona, kā arī, nepieciešamības gadījumā, no vecās izgāztuves uz Liepājas pilsētas attīrīšanas iekārtām. Iepriekš gan nepieciešama šī jautājuma saskaņošana ar attīrīšanas iekārtu apsaimniekotāju;

- Biogāzes savākšanas un utilizācijas sistēmas izveides gadījumā ir iespējams šai sistēmai pieslēgt arī esošo izgāztuvi;
- Izvietojot atkritumu poligonu blakus esošajai izgāztuvei, tiktu atvieglota vecās izgāztuves sanācija;
- Atbilstoši iepriekš minētajiem punktiem salīdzinoši lētākas atsevišķas poligona ierīkošanas un ekspluatācijas izmaksas;
- Netiek nozīmīgi ietekmētas kultūrvēsturiskās vērtības;
- No trim pusēm vizuāli labi norobežota teritorija, kam maskēšana varētu būt nepieciešama tikai no Ziemeļu puses gar pievedceļu;
- Pozitīva pašvaldības attieksme - Liepājas pašvaldība ir gatava risināt jautājumu par zemes īpašuma ierakstīšanu Zemesgrāmatā uz pašvaldības vārda, jo līdz 1941. gadam šis zemesgabals atbilstoši Liepājas pilsētas Domes sniegtajai informācijai piederējis Latvijas Valstij Kara ministrijas personā.

Negatīvie aspekti :

- Pievedceļš tā sākuma posmā ir diezgan šaurs un ved gar dzīvojamo māju rajonu;
- **Vasarnīcu ciemats "Šķēde" atrodas tikai 350-450 m attālumā no jaunā poligona, bet vēl tuvāk esošajai izgāztuvei, kuru tomēr paredzēts vēl kādu laiku izmantot;**
- Virszemes noteces novadīšana var būt problemātiska;
- Tiks izpostīti vai zināmā mērā ietekmēti vērtīgi biotopi, kas ir dzīves vide dažām vērtīgām dzīvnieku sugām;
- **Izvietojot poligonu paredzētajā teritorijā, tiks pilnībā iznīcinātas tajā sastopamās reto un unikālo augu atradnes, ko nepieļauj spēkā esošā likumdošana;**
- Ja meliorācijas sistēmas sakopšanas rezultātā neizdodas nodrošināt gruntsūdens līmeņa pazemināšanos līdz likumdošanā noteiktajam līmenim, var būt nepieciešama teritorijas uzbēršana;
- Kūdrainās zemes slāņa esamība jaunā poligona teritorijā, ja tas netiek izņemts, var radīt problēmas poligona pamatnes stabilitātei, savukārt kūdrainā slāņa izņemšana krasi sadārdzinās vietas sagatavošanas izmaksas;
- Nepieciešama meža izciršana;
- Ieteicams noteikt aprobežojumus esošo koku un krūmu izciršanai teritorijā uz Rietumiem no poligona teritorijas, lai vēlāk nebūtu jāveido aizsargstādījumi;
- Vairumā gadījumu negatīva vasarnīcu ciemata "Šķēde" iedzīvotāju attieksme;
- Poligona teritorijas tiešā tuvumā atrodas Tosmāres dabas liegums, kā arī netālu atrodas Baltijas jūra un Tosmāres ezers;
- Zemes īpašuma jautājums vēl nav pilnībā atrisināts un nosacījumi, ar kādiem pašvaldība var iegūt īpašumā šo zemesgabalu, nav skaidri norādīti.

"Poligons" Grobiņas pagastā

Pozitīvie aspekti:

- Piemērota teritorijas ģeoloģiskā uzbūve - piedāvāto poligona platību visā tās teritorijā veido mālaini, ūdeni vāji filtrējoši nogulumi;
- Netiek apdraudēti artēziskie dzeramā ūdens horizonti;
- Nepieciešamības gadījumā ir teritorijas paplašināšanas iespējas;
- Vizuāli labi norobežota teritorija;
- Teritorijā nav derīgo izrakteņu atradņu, vērtīgu ainavu un aizsargājamu augu sugu, tieši pretēji, ar poligona ierīkošanu iespējams sakopt neizmantojamu teritoriju;
- Iedzīvotāju attieksme neviennozīmīga, bet aktīvi protests netiek pausts;
- Pozitīva Liepājas reģionālās vides pārvaldes attieksme;
- Zemes īpašnieka piekrišana zemes izmantošanai atkritumu poligona vajadzībām;
- Sākotnēja pašvaldības piekrišana un ieinteresētība līdzdarboties projekta tālākā virzībā, kas ir apturēta zemes īpašuma kompensācijas jautājumu dēļ.

Negatīvie aspekti:

- Neatrisināta situācija par zemes īpašuma kompensācijas jautājumiem;
- Pievedceļš vienā no piedāvātajiem variantiem iet gar Grobiņas dzīvojamajām mājām un nepieciešama tā asfaltēšana vai arī meža izciršana, izvēloties otro pievedceļa variantu no rietumu puses;
- Ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumā ieteikta papildus kvalificēta arheologa uzraudzība, veicot pievedceļa paplašināšanas darbus, ņemot vērā Pūrānu (Porānu) senkapu tuvumu;
- Nepieciešama teritorijas precizēšana un, iespējams, pārvirze Austrumu virzienā, lai atvirzītos no "Egļu" un "Ataugu" mājām.

"Poligons 2" Grobiņas pagastā

Šeit jāņem vērā, ka abas vietas ("Poligons" un "Poligons 2") atrodas ļoti tuvu viena otrai, jo zemesgabali pat robežojas savā starpā, līdz ar to gan zemes dziļi, gan noteces, gan kultūrvēsturiskie un ainavkoloģiskie aspekti abām vietām ir līdzīgi, tādēļ turpmāk akcentēti tikai tie raksturojumi, kas atšķir šīs abas vietas vienu no otras.

Pozitīvie aspekti:

- Grobiņas pašvaldības rīcībā esoša zeme un gatavība piedalīties atkritumu poligona izveidē;
- Pievedceļš vienā no piedāvātajiem variantiem neiet gar Pūrānu senkapiem;

Negatīvie aspekti:

- Dienvidu virzienā daļēji atklāta teritorija, kas atkarībā no poligona precīza izvietojuma var prasīt poligona maskēšanas pasākumus no Dienvidu un daļēji Austrumu puses, jo būs redzama no "Vilteru" māju puses;
- Nepieciešama daļēja meža izciršana;
- Ņemot vērā piedāvātās vietas izvēles vēsturi, detalizēti šis variants ir vismazāk izstrādāts;
- Poligona teritorija atrodas nedaudz tālāk no atkritumu ražošanas centra un, lai to sasniegtu, jābrauc cauri visai Grobiņas pilsētai, ja tiek izmantots dienvidu pievedceļš;

Papildus augstāk apskatītajam atkritumu apglabāšanas vietu salīdzinošajam novērtējumam un obligātajām likumdošanas prasībām pēc būtības limitējoši darbības realizācijai ir vēl trīs faktori:

- Zemes īpašnieku piekrišana pārdot, apmainīt, uzdāvināt vai kā citādi piešķirt zemi atkritumu poligona būvniecībai;
- Projekta ierosinātāja gatavība pieņemt šos zemes īpašnieka nosacījumus;
- Pašvaldības piekrišana un gatavība veicināt iepriekšējā jautājuma atrisināšanu, kā arī gatavība uzņemties ar poligona izveidi un ekspluatāciju saistīto jautājumu risināšanu, tajā skaitā apkārtējo iedzīvotāju informēšanu un pārliecināšanu.

Izvērtējot šos aspektus, jāņem vērā, ka "Poligona" gadījumā zemes īpašnieks ir piekritis zemi nodot atkritumu poligona izveidei, taču Liepājas pašvaldību nav apmierinājuši izvirzītie nosacījumi. Tādēļ arī ir piedāvāta un papildus izpētīta teritorija uz Austrumiem no sākotnēji piedāvātās "Mežbērtuļu" zemes. Šo jauno teritoriju (zemesgabala plānojumā zemes gabali Nr. 49, 50 un 52) Grobiņas pagasta padome līdz 2000. gada 1. janvārim ir apņēmusies reģistrēt zemes grāmatā atbilstoši 2. novembra vēstulei Nr. 14-732 un vienošanās protokolam ar "Pūru" zemesgabala īpašnieku.

Attiecībā uz "Šķēdes" poligona teritoriju Liepājas pilsētas pašvaldība ir gatava risināt zemes īpašuma jautājumus, lai ierakstītu zemesgrāmatā uz pašvaldības vārda šo zemesgabalu, kas agrāk piederējis valstij Kara ministrijas personā. Pašlaik precīzāka informācija par šī zemesgabala iegūšanas nosacījumiem nav zināma.

Kopsavilkums

Liepājas reģiona atkritumu apglabāšanas poligona izveides letekmes uz vidi novērtējuma process ir parādījis, ka pilsētu un pagastu attīstībā ļoti būtiska nozīme ir teritorijas plānojuma izstrādei un apstiprināšanai. Šādu plānu neesamība ievērojami palēnina un apgrūtina projektu virzību. Papildus objektīvajiem poligona teritoriju izvēles kritērijiem, likumdošanas prasību un ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras ievērošanai, kā arī ekonomisko apsvērumu analīzei liela loma ir arī pašvaldību vēlmei un spējai veiksmīgi risināt sarunas ar zemes īpašniekiem un pārējiem iedzīvotājiem, lai radītu priekšnoteikumus sekmīgai un mērķtiecīgai letekmes uz vidi novērtējuma veikšanai.

Ietekmes uz vidi novērtējuma valsts birojs izsaka pateicību visiem, kas ir piedalījušies šī darba izstrādē un ar savu attieksmi pauduši ieinteresētību optimālā risinājuma meklēšanā.

Darba ziņojuma izvērtēšanas rezultātā veiktie precizējumi un papildinājumi ir iekļauti noslēguma ziņojumā, tādējādi būtiski uzlabojot sākotnējo letekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma variantu, kā arī tas ir papildināts ar jaunās vietas izpētes materiāliem.

Ietekmes uz vidi novērtējums parāda, ka katrai no trijām izvērtētajām vietām ir savas priekšrocības un trūkumi. Paralēli dažām ekonomiskām priekšrocībām "Šķēdes" gadījumā ir trīs ļoti nozīmīgi negatīvi aspekti – netālu esošais vasarnīcu ciemats, bagātīgās aizsargājamo augu atradnes izvēlētajā teritorijā, kā arī poligona pamatnes stabilitātes nodrošināšanas problēmas. Ietekmes uz vidi novērtējuma valsts birojs neuzskata šo vietu par piemērotu atkritumu poligona būvniecībai, pat ja spēkā esošā likumdošana tuvākajā nākotnē neaizlieds šajā teritorijā izvietot sadzīves atkritumu apglabāšanas poligonu. Birojs uzskata, ka pēc jaunā poligona izveides ir nepieciešams veikt esošās izgāztuves sakopšanas un sanācijas pasākumus, konkrētos nosacījumus saskaņojot ar Liepājas reģionālo vides pārvaldi.

Attiecībā uz Grobiņas pagasta abām vietām, sadzīves atkritumu poligona ierīkošana jebkurā no tām ir iespējama, un lēmums par galējo vietas izvēli, ņemot vērā arī pievedceļa optimālāko izvietojuma variantu, jāpieņem projekta ierosinātajam sadarbībā ar Grobiņas pagasta pašvaldību.